

การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น The Use of Electronic Journals of Faculty Members of Khon Kaen University

วริษฐา หงส์กาญจนกุล Waritta Hongkarnjanakul*

ภรณ์ ศิริโชติ Poranee Sirichote**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมถึงปัญหาและความต้องการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ อาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วารสาร ScienceDirect มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อการทำวิจัย เรียนรู้การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง ใช้วิธีเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยสืบค้นผ่านเว็บไซต์หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น และสืบค้นด้วยตนเอง อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีดาวน์โหลดวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเก็บไว้อ่านในภายหลัง และใช้ข้อมูลในรูปแบบบทความวารสารฉบับเต็ม สถานที่ที่อาจารย์ใช้สืบค้นคือ ที่ทำงาน ภาควิชา หรือคณะ และใช้ระยะเวลามากกว่า 1 ชั่วโมง ในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาและความต้องการในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่สามารถเรียกดูเนื้อหาบทความฉบับเต็ม และต้องการให้จัดหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ต่อบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่นคือ ควรให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์และวารสารฉบับพิมพ์ควบคู่กัน

Abstract

This survey research aimed to studying the usage of electronic journals of the faculty members of Khon Kaen University as well as use problems and opinion in using electronic journals. The population consisted of 317 faculty members of Khon Kaen University. Questionnaires were used for collecting data. The research finding concluded that most of the faculty members used the electronic journals, most of that used ScienceDirect. The purpose of their use mainly for research, and most of faculty members learned how to used the electronic journals by self-taught. Most of faculty members access the electronic journals through website of the Library and Learning Resources Center, Khon Kaen University, and searched the electronic journals by themselves. Full text were downloading, and most of faculty members used full text. By the place of usage, the faculty members access from their offices, department and faculties, and their used more than one hour for each search. The problems of the use the electronic journals of faculty members were not access the full text. Requirement of the use of the electronic journal of faculty members were increase the electronic journals. The comments of the electronic

* นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

journals services found that faculty members offer to provide journals in both print and electronic format.

คำสำคัญ : วารสารอิเล็กทรอนิกส์

Key word : Electronic Journals

บทนำ

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อตั้งขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ภูมิภาค พันธกิจสำคัญของมหาวิทยาลัย ขอนแก่นครอบคลุมการบุกเบิก แสวงหา และถ่ายทอดวิทยาการในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้วยวิธีการวิจัยและวิเคราะห์อย่างรอบคอบ เพื่อเพิ่มโอกาสและเสริมคุณภาพชีวิต โดยคำนึงถึงการประยุกต์ความรู้ความคิดใหม่ ๆ ให้ผสมผสานกับภูมิปัญญาอีสาน เพื่อให้บัณฑิตสามารถเผชิญสภาวะวิกฤติ และพัฒนาชีวิตไปได้อย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงเป็นกลไก ในการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการทุกสาขา รวมทั้งการวางรากฐานให้เป็นศูนย์เอกสาร และสารสนเทศของภูมิภาค โดยอาศัยความร่วมมือการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ โดยเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยแห่งคุณภาพ และมหาวิทยาลัยแห่งการพัฒนาชุมชนประเทศชาติ และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารจัดการที่ดี (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546ข)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมุ่งเน้นให้การวิจัยเป็นภารกิจหลัก เพื่อสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยนั้นดำเนินการทั้ง 2 รูปแบบ คือ การวิจัยพื้นฐาน เป็นการทดลองทฤษฎีและกฎต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์และหาความรู้ใหม่ ๆ และการวิจัยประยุกต์เพื่อนำกระบวนการ ความรู้จากการวิจัย ไปปฏิบัติหรือใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546ก) และจากข้อบังคับสภามหาวิทยาลัย ขอนแก่น เรื่องจรรยาบรรณข้าราชการ อาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2549 ข้อ 5 จรรยาบรรณของอาจารย์ได้กำหนดไว้ในข้อ 5.6 อาจารย์พึงหมั่นศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาวิชาการให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และข้อ 5.7 อาจารย์พึงปฏิบัติภารกิจ ด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภารกิจอื่นตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549) การได้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันมีสารสนเทศหลายรูปแบบที่นำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ซึ่งวารสารเป็นสิ่งพิมพ์รูปแบบหนึ่งที่ให้ข้อมูลทางวิชาการ ผลการวิจัยและความรู้ใหม่ ๆ และมีการผลิตและนำเสนอข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

วารสารฉบับพิมพ์เป็นทรัพยากรที่ให้ความรู้ ข้อมูลทางด้านวิชาการและงานวิจัยใหม่ๆ ก่อให้เกิด ประโยชน์ทางด้านการศึกษา และมีการใช้อย่างแพร่หลาย จัดเป็นพื้นฐานของห้องสมุดซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านจากตัวเล่มได้ทันที แต่เนื่องจากข้อจำกัดในการจัดเก็บที่สิ้นเปลืองเนื้อที่ในการจัดเก็บ ชำรุดเสียหายได้ง่าย มีกำหนดออกไม่ตรงเวลา สืบค้นข้อมูลได้ค่อนข้างช้า ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลจากการสืบค้นได้ทันที มีราคาแพง และมีแนวโน้มของราคาที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ผู้ใช้สามารถใช้ได้ที่ละคน และการบอกรับวารสารบางฉบับไม่มีผู้ให้บริการ ทำให้ห้องสมุดสิ้นเปลืองงบประมาณ (มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ, 2547; จันทรเพ็ญ จุ้ยจรงค์, 2549; สมร ตาระพันธ์, 2543)

ปัจจุบันห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประสบปัญหาในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการในห้องสมุดแต่ละแห่ง เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสารสนเทศมีความไม่แน่นอน (จันทรเพ็ญ จุ้ยจรงค์, 2549) รวมทั้งความก้าวหน้าเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสื่อสารสนเทศ จากสิ่งพิมพ์เปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (สุนา วัชรระ, 2538) ทำให้การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยเฉพาะการจัดหาวารสารได้เปลี่ยนจากการบอกรับวารสารรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยให้ประหยัดงบประมาณในการบอกรับและประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้ทันที สามารถสืบค้นบทความในวารสารฉบับย้อนหลัง และยังได้ข้อมูลที่ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อสารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล มีการบันทึกและจัดเก็บในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ฐานข้อมูลซีดี-รอม ฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (จันทรเพ็ญ จุ้ยจรงค์, 2549) จุดเด่นของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ มีความรวดเร็วในการแพร่ กระจายข้อมูลได้อย่างไร้พรมแดน สามารถสื่อสารแบบสองทาง และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลายได้พร้อมกัน มีทั้งข้อมูลข่าวสาร รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง นำเสนอได้ตลอด 24 ชั่วโมง มีการนำเสนอโปรแกรมต่างๆ มาใช้ในการออกแบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ปรับเปลี่ยนให้ไฟล์ข้อมูลมีขนาดเล็กลง ทำให้ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดข้อมูลต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ การออกแบบที่มีความสวยงามและการใช้รูปภาพประกอบที่เหมาะสมกับเนื้อหา เป็นสิ่งดึงดูดให้มีการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น (มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ, 2547)

จากการศึกษางานวิจัย มีการศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์หลายเรื่อง ได้แก่ งานวิจัย ของ มนสิรา สินปรุ (2546); ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544); อัมพร ขาวบาง (2547) ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวได้สรุปไว้ว่า คณาจารย์เป็นกลุ่มผู้ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

เนื่องจากต้องรับภารกิจในการสอนให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ เนื้อหาที่สอนจึงต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามหลักสูตร และต้องปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีความรู้และความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ ดวงจิตติประเสริฐสิน (2545) และ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า คณาจารย์ยังต้องศึกษาค้นคว้า วิจัย รวบรวมสารสนเทศ และความรู้ใหม่ๆ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น วารสารอิเล็กทรอนิกส์ จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความทันสมัย ให้ความสะดวกในการติดตามบทความจากวารสาร และงานวิจัย สามารถสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ที่สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่เคยมี การศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ มีเพียงการศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น (วิลาวัลย์ โตะเอี่ยม และคณะ, 2550) จากการศึกษางานวิจัยการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของ เทพิน จิรคุณเดชะ (2545) พบว่า อาจารย์ในสถาบันวิจัยโภชนาการมหาวิทยาลัยมหิดล ร้อยละ 12.5 ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) พบว่า อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 24.53 ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2546) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ร้อยละ 15.9 ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ และ วัชรีย์พร คุณสนอง (2546) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ร้อยละ 21.59 ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ยังมีจำนวนมาก นอกจากนั้นยังพบว่า สำนักวิทยบริการประสบปัญหาในการให้บริการของบรรณารักษ์ ในด้านสถานที่ให้บริการ ด้านบุคลากร ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ที่ให้บริการ (วิลาวัลย์ โตะเอี่ยม, 2550) ดังนั้น เพื่อให้สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทราบถึงสภาพ และปัญหาในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาสภาพการใช้ ลักษณะการใช้ และปัญหาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดหา และการให้บริการได้อย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

เนื่องจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นแหล่งความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อคณาจารย์ในการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ การค้นคว้าวิจัย และการสอน เป็นส่วนที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านการศึกษา และวิจัย ดังนั้น จึงคาดการณ์ได้ว่า การศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดหา และให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการบนหน้าเว็บเพจ ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย ขอนแก่นเท่านั้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้ การเรียนรู้วิธีการใช้ วิธีการใช้รูปแบบข้อมูลที่ใช้ สถานที่ใช้ และระยะเวลาที่ใช้สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความคิดเห็นในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีต่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรของการวิจัย คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่นทั้ง 16 คณะ ที่ปฏิบัติงานสอนในปีการศึกษา 2550 ทั้งนี้ ไม่รวมอาจารย์ในคณะ/หน่วยงานในกำกับ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น และวิทยาลัยบัณฑิตการจัดการ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาวารสารอิเล็กทรอนิกส์เฉพาะที่อยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับ และให้บริการอยู่บนเว็บไซต์ ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 24 ชื่อ ไม่รวมวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ทดลองใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งศึกษาความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ สังกัดคณะต่างๆ 16 คณะ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ยกเว้นอาจารย์คณะนิติศาสตร์ อาจารย์วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ (MBA) และอาจารย์วิทยาลัยการปกครองส่วนท้องถิ่น (COLA-KKU) เนื่องจาก อาจารย์ที่ปฏิบัติราชการประจำทั้ง 3 แห่ง มีจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2550 มีอาจารย์ที่ปฏิบัติราชการ ในภาควิชา และคณะต่างๆ ทั้งหมด จำนวน 1,528 คน (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (สำเร็จ จันทรสุวรรณ และ สุวรรณ บัวทวน, 2547) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) แบ่งจำนวนอาจารย์ตามคณะที่สังกัด นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละคณะที่ได้จากการคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์จากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องศึกษา 1,528 คน คำนวณตามสัดส่วนของอาจารย์แต่ละคณะและนำผลของตัวเลขที่คำนวณได้ใช้เป็นจำนวนในการนับวันระยะ เพื่อเลือกรายชื่ออาจารย์ที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับอาจารย์แต่ละคณะ โดยผ่านงานสารบรรณของแต่ละคณะ ดำเนินการทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยจากรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และแนบหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลกับแบบสอบถาม พร้อมกับรายชื่ออาจารย์ที่ต้องการเก็บข้อมูล นำส่งเจ้าหน้าที่งานสารบรรณของคณะเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อให้เจ้าหน้าที่งานสารบรรณประจำแต่ละคณะนำเสนอให้คณบดีของคณะนั้นๆ ให้พิจารณาอนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไปได้ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง เดือนกันยายน 2550 และระหว่าง เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือน ธันวาคม 2550 เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 240 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 75.71 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน

ผลการวิจัย

อาจารย์จำนวน 240 คน ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 45.00) มีคุณวุฒิสถาบันการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 133 คน (ร้อยละ 55.42) ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 84 คน (ร้อยละ 36.25) อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 91 คน (ร้อยละ 37.92) และมีประสบการณ์การทำวิจัย 1-5 ปี จำนวน 82 คน (ร้อยละ 34.17)

อาจารย์ จำนวน 240 คน ส่วนใหญ่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 202 คน (ร้อยละ 84.17) อาจารย์ที่ไม่เคยใช้มี จำนวน 38 คน (ร้อยละ 15.83) โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ว่า ไม่รู้จักและไม่ทราบเกี่ยวกับบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 36.84) แต่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดที่จะใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต จำนวน 26 คน (ร้อยละ 68.42)

อาจารย์ที่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 202 คน อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ScienceDirect จำนวน 145 คน (ร้อยละ 71.78) โดยอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิจัย จำนวน 162 คน (ร้อยละ 80.20) และเรียนรู้

การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง จำนวน 186 คน (ร้อยละ 92.08) อาจารย์ใช้วิธีเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยสืบค้นผ่านเว็บไซต์หอสมุดกลางมหาวิทยาลัย ขอนแก่น จำนวน 138 คน (ร้อยละ 68.32) มีวิธีสืบค้นด้วยตนเอง จำนวน 198 คน (ร้อยละ 98.02) มีวิธีการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยการดาวน์โหลดเพื่อเก็บไว้อ่านในภายหลัง จำนวน 153 คน (ร้อยละ 75.74) โดยรูปแบบข้อมูลที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ บทความวารสารฉบับเต็ม จำนวน 190 คน (ร้อยละ 94.06) สถานที่ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ ที่ทำงาน ภาควิชา หรือคณะ จำนวน 198 คน (ร้อยละ 98.02) และใช้ระยะเวลาในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ ใช้เวลามากกว่า 1 ชั่วโมง จำนวน 91 คน (ร้อยละ 45.05)

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 188 คน (ร้อยละ 93.07) เห็นว่าปัญหา คือ ไม่สามารถสืบค้นบทความ Full text ปัญหารองลงมา คือ ไม่สามารถสืบค้นเพื่อใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับย้อนหลังได้ จำนวน 182 คน (ร้อยละ 90.10) ระบบเครือข่ายมีความล่าช้า จำนวน 178 คน (ร้อยละ 88.12) ข้อมูลที่สืบค้นได้ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ จำนวน 171 คน (ร้อยละ 84.65) และปวดและเมื่อยลำสายตาในการอ่านบทความบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ จำนวน 169 คน (ร้อยละ 83.66)

ความต้องการของอาจารย์ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 191 คน (ร้อยละ 94.55) ต้องการให้จัดหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น รองลงมา คือ ต้องการให้ปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลด และป้องกันไม่ให้เกิดความขัดข้องในการใช้ จำนวน 190 คน (ร้อยละ 94.06) ประชาสัมพันธ์การให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น จำนวน 184 คน (ร้อยละ 91.09) จัดกิจกรรมแนะนำ หรืออบรมการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้ใช้ จำนวน 180 คน (ร้อยละ 89.12) ปรับปรุงคู่มือการใช้ และแนะนำวิธีสืบค้นให้ชัดเจน จำนวน 175 คน (ร้อยละ 86.63) และต้องการให้เพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในหอสมุดกลางหรือห้องสมุดคณะ จำนวน 159 คน (ร้อยละ 78.71)

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นในการให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 96 คน (ร้อยละ 59.26) มีความคิดเห็นว่า ควรให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์และวารสารฉบับพิมพ์ควบคู่กัน รองลงมา คือ

ควรให้บริการเฉพาะวารสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 33.33) และความคิดเห็นอื่นๆ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 7.41) โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นของอาจารย์ ที่เห็นว่า หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์และวารสารฉบับพิมพ์ควบคู่กัน คือ

วารสารอิเล็กทรอนิกส์และวารสารฉบับพิมพ์ มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไปจึงควรใช้ควบคู่กัน เช่น วารสารอิเล็กทรอนิกส์ สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลทันสมัย ส่วนในรูปสิ่งพิมพ์สามารถได้ข้อมูลครบถ้วนกว่า เพื่อความสะดวกในการสืบค้นและการนำมาใช้ และเป็นทางเลือกในการค้นคว้าข้อมูลและการอ่าน ทำให้ผู้ใช้สามารถศึกษา วิจัย ได้ตลอดเวลา และได้ข้อมูลทันสมัย วารสารที่มีความนิยมใช้มากน่าจะมีฉบับพิมพ์ควบคู่กับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ควรมีเฉพาะวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เพราะหากระบบเครือข่ายถูกรบกวน ระบบเครือข่าย หรือไฟฟ้าขัดข้อง ก็เกิดปัญหาการใช้ ซึ่งในบางครั้งไม่สามารถเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ไม่สามารถพิมพ์ ดาวน์โฮลด์ หรือบันทึกบทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ แต่ยังสามารถถ่ายเอกสารจากวารสารฉบับพิมพ์เก็บไว้อ้างอิงได้ วารสารในรูปสิ่งพิมพ์ได้เห็นต้นฉบับที่เป็นของจริง และสามารถค้นย้อนหลังได้ง่าย แต่วารสารอิเล็กทรอนิกส์บางฉบับไม่สามารถดาวน์โฮลด์บทความฉบับเต็มย้อนหลังได้ และมีช่วงระยะเวลาการให้ใช้ เมื่อหมดเวลาแล้ว จะไม่สามารถหาต้นฉบับได้อีก และการอ่านบทความบนหน้าจอนานๆ ทำให้เมื่อยสายตา แต่การบอกรับวารสารทั้ง 2 รูปแบบควบคู่กันจะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ นอกจากนี้ ควรลดวารสารในรูปสิ่งพิมพ์ ถ้ามีผู้ใช้บริการน้อย หรือมีค่าใช้จ่ายสูง และอาจไม่จำเป็นต้องบอกรับวารสารฉบับพิมพ์ แต่ขอให้เพิ่มจำนวนวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเข้าถึงได้มากขึ้น ควรมีฐานข้อมูลวารสารที่สามารถสืบค้นย้อนหลังได้หลายๆ ปีมากกว่าที่มีอยู่ในขณะนี้

ความคิดเห็นของอาจารย์ ที่เห็นว่า หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรให้บริการเฉพาะวารสารอิเล็กทรอนิกส์

หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรให้บริการเฉพาะวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจาก วารสารอิเล็กทรอนิกส์มีความสะดวกในการเข้าใช้ สืบค้น และจัดเก็บข้อมูลได้ง่าย โดยผู้ใช้สามารถพิมพ์ข้อมูลที่ต้องการได้เหมือนวารสารฉบับพิมพ์ สามารถเลือกสั่งพิมพ์เฉพาะส่วนที่ต้องการได้ สามารถดาวน์โฮลด์เก็บไว้ในเครื่อง หรือฐานข้อมูลส่วนตัวเพื่อเก็บไว้อ่านได้ เก็บรักษาข้อมูลวารสารได้เป็นเวลานาน และง่ายต่อการวิจัยค้นคว้า ซึ่งผู้ใช้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์จะได้รับวารสารใหม่ๆ ทันสมัยอยู่เสมอ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการติดตามความรู้ที่มีความก้าวหน้า และมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา วารสารอิเล็กทรอนิกส์สามารถใช้ทดแทนวารสารฉบับพิมพ์ได้ ลดการใช้จ่ายซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณในการ

บอกรับวารสารฉบับพิมพ์ ประหยัดงบประมาณในการดูแลรักษา และไม่เปลืองที่เก็บเอกสาร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ด้านปริมาณเนื้อหา และการประชาสัมพันธ์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 102 คน (ร้อยละ 50.50) ให้ข้อเสนอแนะด้านปริมาณวารสารอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา ให้ข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ จำนวน 85 คน (ร้อยละ 42.08) ให้ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 63 คน (ร้อยละ 31.19) และให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 18.84)

ข้อเสนอแนะด้านปริมาณวารสารอิเล็กทรอนิกส์

ควรเพิ่มปริมาณการบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมีประโยชน์ต่อการวิจัยและการพัฒนาความรู้โดยดูจากความต้องการของบุคลากรว่าต้องการใช้วารสารด้านใด หรือบอกรับร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่น และควรเพิ่มจำนวนวารสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับปีย้อนหลัง แต่อาจารย์บางส่วนเห็นว่าปริมาณวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการมีมากพอสมควรแล้ว และครอบคลุมทุกสาขาวิชาดีแล้ว นอกจากนี้มีวารสารอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ๆ และตรงตามความต้องการของผู้ใช้จริงๆ จึงจะเป็นสมาชิกเพิ่ม แต่บางฐานข้อมูลก็เข้าใช้ไม่ได้ เนื่องจากต้องใส่รหัสผ่าน หรือ ชื่อผู้เข้าใช้ (Username)

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์

ควรบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาทันสมัย ครอบคลุมสาระและวิชาการที่หลากหลายในสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรมีข้อมูลด้านสหสาขาวิชามากขึ้น ควรบอกรับชื่อวารสารเพิ่มมากขึ้น ควรสอบถามวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ควรเพิ่มเติมหรือยังไม่มีแต่เป็นที่ต้องการมากจากอาจารย์และบุคลากรในคณะต่างๆ ก่อนบอกรับมหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมหรือสร้างความมั่นใจในการให้คณาจารย์มีการใช้อีเล็กทรอนิกส์ มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพต่อการศึกษาวิจัย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวิชาการ ในบางฐานข้อมูลสามารถสืบค้นได้เฉพาะบทคัดย่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการควรมีเนื้อหาฉบับเต็มทั้งหมด ทั้งวารสารฉบับปัจจุบันและฉบับปีเก่า และเนื้อหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการอยู่ในเกณฑ์ดี ครอบคลุมและเหมาะสมแล้ว

ข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่วารสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านี้ โดยประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภท อธิบายถึงประเภทของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น และมีบริการประชาสัมพันธ์ตามคณะ ร่วมกับการอบรมสัมมนาหรือประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ ควรประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยการส่งอีเมล

จากทางห้องสมุดให้ทราบ และอาจมีการประชาสัมพันธ์ร่วมกับการอบรมสัมมนาหรือประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ เพื่อพัฒนาปริมาณผู้ใช้โดยประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความจำเป็นในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสืบค้นเพื่อพัฒนาตนเอง ควรมีระบบรหัสผ่านเพื่อไม่ให้บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้ และแก้ไขความล่าช้าของเครือข่ายที่มักใช้เวลานานมาก ปรับปรุงและเพิ่มความสะดวกของระบบอินเทอร์เน็ต แต่อาจารย์บางส่วนเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เหมาะสม เพียงพอแล้ว

อภิปรายผล

สภาพการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.17 เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543); เทพิน จิรคุณเดชะ (2545); มนสิรา สีนปรุ (2546) และมะลิวรรณ สุวรรณพฤกษ์ (2546) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้เหตุผลในการใช้ คือ สามารถค้นบทความได้สะดวกโดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปห้องสมุด ผลการวิจัยของ ดวงใจ ตีระประเสริฐสิน (2545) พบว่า อาจารย์ใช้สารสนเทศจากฐานข้อมูลในระบบออนไลน์ในระดับมาก โดยให้เหตุผลว่า เป็นรูปแบบที่ได้ข้อมูลทันสมัย รวดเร็ว และค้นข้อมูลได้สะดวก และผลการวิจัยของ รัชฎา ชลารัตน์ (2547) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้เหตุผลในการใช้ว่า สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ อาจเนื่องมาจาก วารสารอิเล็กทรอนิกส์ใช้ได้สะดวก สืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการสืบค้น ประหยัดเวลาในการเดินทางไปค้นหาข้อมูลยังห้องสมุด เก็บรักษาข้อมูลได้ง่าย และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสารบทความ ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 15.83 เหตุผลที่ไม่ใช้ ได้แก่ อาจารย์ ร้อยละ 36.84 ไม่รู้จักและไม่ทราบเกี่ยวกับบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 28.95 ไม่สะดวกในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ และร้อยละ 23.68 ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทพิน จิรคุณเดชะ (2545) ที่พบว่า เหตุผลของอาจารย์ที่ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ ไม่รู้จักและไม่มีความจำเป็นต้องใช้ ไม่ทราบวิธีใช้และไม่มีผู้แนะนำ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ วัชรีย์พร คุณสนอง (2546) พบว่า เหตุผล คือ ไม่ทราบวิธีการใช้และการเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ส่วน อัมพร ขาวบาง (2547) พบว่า เหตุผลที่อาจารย์ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เพราะ ไม่สะดวกในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยของ รัชฎา ชลารัตน์ (2547) พบว่า ผู้ที่ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์จำนวนสูงสุด

ไม่ใช่เพราะไม่ทราบวิธีใช้ และผลการวิจัยของทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) พบว่า คณาจารย์ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เพราะ อ่านบทความและบทความฉบับเต็มจากวารสารในรูปแบบพิมพ์เพียงพอแล้ว จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความคุ้นเคย มีความสะดวกในการใช้วารสารฉบับพิมพ์ และอาจไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.42 คิดจะใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชฎา ชลรัตน์ (2547) ที่พบว่า ผู้ที่ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มีความต้องการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ในอนาคต และผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) ที่พบว่า อาจารย์ที่ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่จะใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต และยอมรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งในอนาคต อัมพร ขาวบาง (2547) และ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2547) พบว่า เหตุผลของการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต คือ ค้นหาความได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และวารสารอิเล็กทรอนิกส์มีความทันสมัย จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่คิดจะใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต อาจเป็นเพราะ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้ข้อมูลเหมือนวารสารฉบับพิมพ์ แต่ผู้ใช้สามารถสืบค้นบทความวารสารได้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการถ่ายเอกสาร และสืบค้นบทความวารสารได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ ScienceDirect ร้อยละ 71.78 ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547); ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544); เทพิน จิรคุณเดชะ (2545); วราพรรณ อภิสุโขะ (2549) และวัชรีย์พร คุณสนอง (2546) ที่พบว่า อาจารย์ใช้วารสาร ScienceDirect มากที่สุด ส่วนผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูล HighWire Journal ผ่านทาง CU Reference Database ผลการวิจัยของ มนสิรา สินปฐ (2546) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสาร American Chemical Society (ACS) ซึ่งเป็นวารสารที่มีค่าเฉลี่ยในการใช้สูงสุดในระดับมาก ส่วนผลการวิจัยของ Raza (2006) พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่ใช้วารสาร UGC INFONET แตกต่างจากผลการวิจัยของ รัชฎา ชลรัตน์ (2547) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นวารสารเดี่ยว จากผลการวิจัยที่พบว่าวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ ScienceDirect อาจเป็นเพราะ วารสาร ScienceDirect เป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น เริ่มบอกรับเป็นวารสารแรก มีวารสารที่ให้บริการในฐานข้อมูลเป็นวารสารหลักและมีความน่าเชื่อถือครอบคลุมทุกสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ข้อมูลในรูปแบบเอกสารฉบับเต็ม และให้บริการ

วารสาร จำนวนกว่า 1,500 ที่เป็นของสำนักพิมพ์ในเครือ Elsevier สำนักพิมพ์ Academic Press และสำนักพิมพ์อื่นๆ อีก 10 สำนักพิมพ์

อาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการทำวิจัย ร้อยละ 80.20 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547); ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543); มนัสรา สินปฐ (2546); วัชรีย์พร คุณสนอง (2546) ; Rani and Zainab (2006) และ Raza (2006) ส่วนผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544) พบว่า อาจารย์ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประกอบการเรียนการสอนและการวิจัย ผลการวิจัยของ วราพรรณ อภิศุภะโชค (2549) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสอน เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2546) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสอน และผลการวิจัยของ รัชฎา ชลรัตน์ (2547) พบว่า อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ อาจเป็นเพราะ การทำวิจัยมีความจำเป็นต้องติดตามความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวทางวิชาการ เพื่อนำมาสร้างแนวคิด องค์ความรู้และทฤษฎีใหม่ๆ การใช้สารสนเทศที่ให้ข้อมูลที่ทันสมัย เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้อาจารย์ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

อาจารย์ส่วนใหญ่มีวิธีการเรียนรู้การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง ร้อยละ 92.08 ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชฎา ชลรัตน์ (2547) และผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544) ที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เรียนรู้การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองมากที่สุด ส่วนผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) และวัชรีย์พร คุณสนอง (2546) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเพื่อนร่วมวิชาชีพ อัมพร ขาวบาง (2547) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ทราบวิธีการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์จากการมีประสบการณ์การใช้หรือค้นฐานข้อมูลอื่นๆ จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีการเรียนรู้วิธีการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง อาจเป็นเพราะ อาจารย์มีความคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีแพร่หลายในปัจจุบัน หอสมุดกลางได้จัดทำเอกสารคู่มือแนะนำการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ไว้ให้บริการ และวิธีการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละฐานข้อมูลไม่แตกต่างกันมากนัก

อาจารย์ส่วนใหญ่มีวิธีเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยสืบค้นผ่านเว็บไซต์หอสมุดกลาง ร้อยละ 68.32 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544) ; เทพิน จีรคุณเดชะ (2545) ; วราพรรณ อภิศุภะโชค (2549) และดวงใจ ตีระประเสริฐสิน (2545) นอกจากนี้ อัมพร ขาวบาง (2547) ยังพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดมีบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ส่วนผลการวิจัยของ วัชรีย์พร คุณสนอง

(2546) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ทราบว่ามีบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา แต่อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ที่ให้บริการฟรีบนอินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) ที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการจากแหล่งบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ภายนอก เพราะเห็นว่า จำนวนรายชื่อวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากแหล่งบริการภายนอกมีรายชื่อนอกเหนือไปจากที่สถาบันวิทยบริการ หอสมุดคณะ หรือวิทยาลัยบอกรับเป็นสมาชิก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Raza (2006) พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่เข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้เครื่องมือสืบค้น (search engine) ในการค้นหา ผลการวิจัยของ Rani and Zainab (2006) พบว่า ผู้ใช้ส่วนมากสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีเรียกข้อมูลเฉพาะส่วนขึ้นมาดูอย่างรวดเร็ว (Browsing) จากอินเทอร์เน็ต หรือค้นจากส่วนเอกสารอ้างอิงของงานวิจัย จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีวิธีเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยสืบค้นผ่านเว็บไซต์หอสมุดกลาง อาจเป็นเพราะ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รวบรวมวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บริการ ครอบคลุมสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว โดยการจำแนกบริการฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้ใช้เห็นได้อย่างชัดเจน และมีเว็บไซต์เชื่อมโยงไปยังวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ทันที

อาจารย์ส่วนใหญ่มีวิธีการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง ร้อยละ 98.02 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547) ; ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2544); รัชฎา ชลรัตน์ (2547) ที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ ค้นหาบทความจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองทุกครั้ง จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีวิธีการสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง อาจเป็นเพราะ อาจารย์มีความคุ้นเคยกับการใช้ฐานข้อมูลสืบค้นวารสารฉบับพิมพ์ และการแสดงผลข้อมูลหรือบทความวารสารที่สืบค้นได้บนหน้าจอทันที ทำให้ทราบถึงขอบเขต รายละเอียด และรูปแบบของข้อมูลที่ต้องการได้มากกว่าให้ผู้อื่นสืบค้นให้

อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยการดาวน์โหลดเพื่อเก็บไว้อ่านในภายหลัง ร้อยละ 75.74 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Raza (2006) ที่พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่มีวิธีการอ่านวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ ดาวน์โหลดเพื่อเก็บไว้อ่านในภายหลัง และ ผลการวิจัยของ Rani and Zainab (2006) ยังพบว่า นักวิจัย ส่วนใหญ่ อ่านบทความอย่างรวดเร็วๆ จากหน้าจอคอมพิวเตอร์ก่อน เพื่อดูประเด็นความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ต้องการ แล้วจึงดาวน์โหลดบทความเก็บไว้อ่านภายหลัง แตกต่างจากผลการวิจัยของ วราพรรณ อภิศุภะโชค (2549) และทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) ที่พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่พิมพ์ผลการสืบค้นบทความฉบับเต็มของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ออกมาอ่าน ส่วนผลการวิจัยของ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2547) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่อ่านบทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากหน้าจอทันที ส่วนผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่อ่านบทความจากวารสาร

อิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีอ่านจากเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่พิมพ์เฉพาะส่วนที่สำคัญ และผลการวิจัยของ รัชฎา ชลารัตน์ (2547) พบว่า อาจารย์อ่านวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากหน้าจอคอมพิวเตอร์ทันที และพิมพ์ออกมาอ่าน ในจำนวนที่กัน จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยการดาวน์โหลดเก็บไว้อ่านภายหลัง อาจเป็นเพราะอาจารย์มีภาระหน้าที่หลักในการสอน จึงมีเวลาจำกัดในการอ่านทำความเข้าใจกับบทความวารสาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลการศึกษา วิจัย ซึ่งต้องใช้เวลาในการอ่านเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจบทความ

รูปแบบข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ บทความวารสารฉบับเต็ม (Full text) ร้อยละ 94.06 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไฮ (2544); มนสิรา สินปรุ (2546); ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) ; เทพิน จิรคุณเดชะ (2545) และ รัชฎา ชลารัตน์ (2547) เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ Morse and Clintworth (2000) พบว่า ในช่วง 6 เดือนที่ศึกษา มีการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบบทความฉบับเต็มประมาณ 28,000 ครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้วารสารฉบับพิมพ์ที่ถูกใช้เพียง 1,800 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 79.70 อาจารย์ใช้บทคัดย่อ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ รัชฎา ชลารัตน์ (2547) ที่พบว่า อาจารย์ใช้บทคัดย่อ รองลงมา จากการใช้บทความฉบับเต็ม จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบข้อมูลที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ บทความฉบับเต็ม อาจเป็นเพราะ บทความวารสารฉบับเต็มให้รายละเอียดของเนื้อหาที่มีความครบถ้วน และสามารถนำบทความมาใช้ในการศึกษาได้ทันที

สถานที่ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ ที่ทำงาน ภาควิชา หรือคณะ ร้อยละ 98.02 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547); ผ่องพรรณ แยมแซไฮ (2544); รัชฎา ชลารัตน์ (2547); ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) ; มะลิวรรณ สุวรรณพฤกษ์ (2547) ; วัชรีย์พร คุณสนอง (2546) และ วราพรรณ อภิสุภาโชค (2549) ส่วนผลการวิจัยของ Raza (2006) พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์จากศูนย์คอมพิวเตอร์ จากผลการวิจัยที่พบว่าสถานที่ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ ที่ทำงาน ภาควิชา หรือคณะ อาจเป็นเพราะ อาจารย์จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่ห้องทำงาน ภาควิชา หรือที่คณะ นอกเหนือจากการใช้เวลาในการสอน และอาจารย์สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างสะดวก สามารถนำข้อมูลที่สืบค้นมาใช้ได้ทันที โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปยังห้องสมุด

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.05 ใช้เวลามากกว่า 1 ชั่วโมงในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนผลการวิจัยของ รัชฎา ชลารัตน์ (2547) ; มะลิวรรณ สุวรรณพฤกษ์ (2547) และ ผ่องพรรณ แยมแซไฮ (2544) พบว่า ระยะเวลาที่อาจารย์ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ประมาณ 1 ชั่วโมง ผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547) พบว่า ระยะเวลาที่อาจารย์ใช้

วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ประมาณ 1-2 ชั่วโมง ส่วนผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2543) พบว่า อาจารย์ใช้ระยะเวลาในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละครั้งตามความสะดวก จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 1 ชั่วโมง ในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ อาจเป็นเพราะ อาจารย์ต้องใช้เวลาในการอ่านเพื่อพิจารณาบทความวารสารที่มีขอบเขต เนื้อหา จำนวนบทความวารสารที่ตรงกับวัตถุประสงค์และความต้องการในการสืบค้นแต่ละครั้ง และอาจขึ้นอยู่กับความสามารถในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ ความถี่ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ และใช้เวลาศึกษาวิธีใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละชื่อ เนื่องจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละชื่อมีรูปแบบหน้าจอแสดงผลเพื่อให้ผู้ใช้เข้าไปสืบค้นแตกต่างกัน นอกจากนี้อาจเกี่ยวข้องกับความสามารถในการดาวน์โหลดข้อมูลของเครื่องคอมพิวเตอร์ และความเร็วของระบบเครือข่าย

ปัญหาในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ปัญหาด้านเนื้อหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.07 ไม่สามารถสืบค้นบทความ Full text อาจเป็นเพราะ อาจารย์สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ฐานข้อมูลโดยตรง และสืบค้นผ่านเครื่องมือสืบค้น (Search Engine) โดยสถานที่ที่สืบค้นไม่ได้อยู่ในเครือข่ายการให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้ผลการสืบค้นแสดงออกมาได้เพียงรายการบรรณานุกรมและบทคัดย่อ และอาจเกิดจากบางครั้งระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขัดข้อง จึงทำให้ดาวน์โหลดบทความวารสารฉบับเต็มไม่ได้ ส่วนอาจารย์ ร้อยละ 90.10 ไม่สามารถสืบค้นเพื่อใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ย้อนหลังได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2544) ที่พบว่า จำนวนเล่มวารสารที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงทำให้ไม่สามารถย้อนกลับไปดูวารสารฉบับเก่าๆ ได้ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Rusch-Feja and Siebeky (1999) ที่พบว่า วารสารอิเล็กทรอนิกส์ขาดแคลนวารสารฉบับย้อนหลัง และวารสารมีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ ปัญหาจากผลการวิจัยของ วัชรีย์พร คุณสนอง(2547) พบว่า วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา มีจำนวนน้อยและไม่ตรงตามสาขาวิชาที่ต้องการ เช่นเดียวกันกับผลวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544) ที่พบว่า ปัญหาด้านขอบเขตเนื้อหาของวารสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นปัญหาระดับปานกลาง คือ มีข้อมูลน้อยเกินไป ข้อมูลไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และผลการวิจัยของ วราพรรณ อภิสุภะโชค (2549) ยังพบว่า ปัญหาในระดับกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หอสมุดกลางและห้องสมุดคณะบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์จำนวนน้อยชื่อ

ปัญหาด้านการเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาปวดและเมื่อยลำสายตาในการอ่านบทความบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 83.66 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2544) ที่บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข. ปีที่ 26, 1-3 (มกราคม – ธันวาคม 2551)

พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เกิดความเมื่อยล้าและปวดตาในการดูบทความบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็นค่าเฉลี่ยระดับมาก และผลการวิจัยของ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2547) ที่พบว่า ปัญหาความเมื่อยล้าและปวดตาในการดูบทความหน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็นปัญหาระดับรองลงมาจากปัญหาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีความล่าช้า ต้องใช้เวลาในการรอ และผลการวิจัยของ ดวงใจ ตีระประเสริฐสิน (2545) พบว่า มีความเมื่อยล้าของสายตาในการรับรู้อารมณ์ของเนื้อหา จอเทอร์มินัลเป็นเวลานาน โดยไม่ได้พักสายตา อาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องใช้เวลาในการสืบค้น อ่านพิจารณาบทความวารสารเพื่อนำผลการสืบค้นมาใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งต้องใช้สายตาในการเพ่งมองจอคอมพิวเตอร์เพื่อรอการแสดงผลของบทความ รวมถึงแสงจากหน้าจอคอมพิวเตอร์และการเลื่อนหน้าจอคอมพิวเตอร์เพื่ออ่านบทความ ทำให้ต้องปรับสภาพสายตาแลเกิดความเมื่อยล้าสายตาได้ ส่วนผลการวิจัย ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544) พบว่า ปัญหาด้านการเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ทราบเทคนิควิธีการสืบค้นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละชื่อ ผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547) พบว่า ปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ ไม่สามารถหาบทความฉบับเต็มจากวารสารฉบับย้อนหลังที่ต้องการได้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ วราพรรณ อภิสุภะโชค (2549) ยังพบว่า การสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากโปรแกรมค้นหาได้ข้อมูลที่ไม่ต้องการเป็นจำนวนมาก ทำให้ล่าช้าต่อการเข้าถึงวารสาร เป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนงานวิจัยของ Raza (2006) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ในการเข้าถึง คือ การขาดแคลนผู้ช่วยเหลือแนะนำการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ปัญหาด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.61 ประสบปัญหาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีความล่าช้า อาจเป็นเพราะ ช่วงเวลาขณะนั้นมีผู้ใช้ระบบเครือข่ายจำนวนมาก และผู้ใช่มักเลือกดาวน์โหลดบทความวารสารฉบับเต็มซึ่งส่วนมากเป็นไฟล์ PDF หรือไฟล์รูปภาพ และบทความที่ต้องการดาวน์โหลดมีจำนวนหลายหน้า จึงเกิด ความล่าช้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา (2544); ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544); รัชฎา ชลรัตน์ (2547); เทพิน จิรคุณเดช (2545); วัชรีย์พร คุณสนอง (2546); มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2546); ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2544) และ มนสิรา สินปรุ (2546) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ อัมพร ขาวบาง (2547) ที่พบว่า ปัญหาการดาวน์โหลดช้าหรือการทำงานของระบบเครือข่ายช้า ปัญหาการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์จากบ้านไปยังเครือข่ายมหาวิทยาลัยหรือระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขัดข้อง เป็นปัญหาระดับมาก ส่วนปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ ระบบเครือข่ายมีความขัดข้อง และเครื่องพิมพ์ที่ให้บริการในห้องสมุด คณะหรือหน่วยงาน มีจำนวนไม่เพียงพอ นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ วราพรรณ อภิสุภะโชค (2549) ยังพบว่า อาจารย์ประสบปัญหาเกี่ยวกับการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุด

มหาวิทยาลัยอื่นๆ จำกัดเฉพาะบุคลากรของมหาวิทยาลัยเท่านั้น เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนผลการวิจัย ของ Rusch-Feja and Siebeky (1999) พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้สืบค้นขาดความต่อเนื่อง การแสดงผลบนหน้าจอคอมพิวเตอร์และการให้บริการบนเครือข่ายขาดประสิทธิภาพ และมีการจำกัดฟังก์ชันในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ความต้องการของอาจารย์ในการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ความต้องการด้านบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.55 ต้องการให้จัดหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ มนिरา สินปรุ (2546) เนื่องจาก วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาในสาขาวิชาที่อาจารย์ต้องการ ไม่สามารถสืบค้นวารสารฉบับปีย้อนหลังที่ต้องการ และยังไม่สามารถสืบค้นวารสารฉบับเต็มในหัวข้อวารสารที่ต้องการ ผลการวิจัยของ มะลิวรรณ สุวรรณเพชญ์ (2547) พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดของรูปแบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์ต้องการใช้ คือ รูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์ ที่มีเนื้อหาเป็นบทความฉบับเต็ม เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไฮ (2544) ที่พบว่า ความต้องการในระดับมาก ได้แก่ เพิ่มฐานข้อมูลที่เป็นเอกสารฉบับเต็ม ให้คณะหรือห้องสมุด สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อบทความฉบับเต็ม ต่ออายุการบอกรับฐานข้อมูลที่ให้บริการในปัจจุบัน เพิ่มจำนวนฐานข้อมูลออนไลน์ และเพิ่มข้อมูลย้อนหลัง

ความต้องการด้านการแนะนำ อบรม และประชาสัมพันธ์

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.09 มีความต้องการให้ประชาสัมพันธ์การให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น อาจเป็นเพราะ ผู้ใช้ควรได้ทราบถึงบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของหอสมุดกลาง เนื่องจากการใช้งานยังจำกัดอยู่เฉพาะผู้ใช้บางกลุ่ม ผู้ใช้อาจยังขาดทักษะในการสืบค้นข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ และวารสารอิเล็กทรอนิกส์แต่ละชื่อมีรูปแบบบริการ และเทคนิคเพื่อให้ผู้ใช้สืบค้นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงใจ ดิระประเสริฐสิน (2545) ที่มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการอบรมหรือบริการความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมหรือระบบฐานข้อมูลต่างๆ ให้แก่อาจารย์ เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ Raza (2006) ที่พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิธีที่จะใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด จะต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

ความต้องการด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.06 มีความต้องการให้ปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลด และป้องกันไม่ให้เกิดความขัดข้องในการใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไฮ (2544) ที่พบว่า อาจารย์มีความต้องการในระดับมากให้สำนักหอสมุด ปรับปรุงการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยให้เพิ่มความเร็วในการใช้อินเทอร์เน็ต อาจเป็นเพราะอาจารย์ ต้องการให้สืบค้นได้รวดเร็ว ประหยัด เวลาในการสืบค้น

ข้อมูล สามารถใช้ประโยชน์จากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเต็มที่มากขึ้น และอาจสืบค้นวารสารได้ปริมาณที่มากขึ้น เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ มะลิวรรณ สุวรรณพฤษ (2547) ที่พบว่า อาจารย์ต้องการให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล และต้องการให้ปรับปรุงสมรรถภาพเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีความเร็วสูง เป็นค่าเฉลี่ยระดับสูง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะต่อสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้กับอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดังนี้

1) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการบอกรับ และการให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้

2) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรพิจารณาการบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น และมีเนื้อหาครอบคลุมสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย หรืออาจจัดกลุ่มวารสารอิเล็กทรอนิกส์ตามกลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อความสะดวกในการเข้าใช้และสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจาก อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.55 ต้องการให้จัดหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น และอาจารย์สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 100 ประสบปัญหาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการมีน้อยเกินไป

3) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรจัดหาและให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสืบค้นบทความวารสารฉบับเต็มได้ทั้งหมด เนื่องจาก อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.06 ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบบทความฉบับเต็ม และอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 98.04 ประสบปัญหาสืบค้นบทความวารสารฉบับเต็มไม่ได้

4) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้มีหลากหลายช่องทางและทั่วถึงผู้ใช้ มีการจัดอบรมการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์อย่างสม่ำเสมอให้กับอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรที่สนใจ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ทั้งการเรียน การสอนและการวิจัยในมหาวิทยาลัย เนื่องจาก อาจารย์สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 37.21 ไม่เคยใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในจำนวนนี้อาจารย์ ร้อยละ 43.75 ไม่รู้จักและไม่ทราบเกี่ยวกับบริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตของเนื้อหาของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความครอบคลุมสาขาวิชาที่มีให้บริการ และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้มากกว่า ร้อยละ 30 มีเพียง 4 ชื่อ จาก

วารสารทั้งหมด 24 ชื่อ ได้แก่ Annual Review, Blackwell Synergy Journals Online, ScienceDirect และ Springer Link ซึ่งวารสารเหล่านี้ทั้งหมดเป็นวารสารสหสาขาวิชา

5) ภาควิชาและคณะ ทั้ง 16 คณะ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพ และมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งานของอาจารย์ เนื่องจาก อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.02 สืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำงาน ภาควิชา หรือคณะ และอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้เวลาอย่างมากกว่า 1 ชั่วโมง ในการสืบค้นวารสารอิเล็กทรอนิกส์

6) ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรเพิ่มประสิทธิภาพของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่าย ให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เนื่องจาก อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.12 ประสบปัญหาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีความล่าช้า และ อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.06 ต้องการให้ปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลดและป้องกันไม่ให้เกิดความขัดข้องในการใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างผลงานทางวิชาการของอาจารย์กับการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2) ควรมีการศึกษาแนวโน้มจากสถิติการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 3) การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีสาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกัน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาพิจารณาอภิปรายวารสารอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันระหว่างสถาบัน

.....

บรรณานุกรม

- จันทร์เพ็ญ จุ้ยจรงค์. (2549). การใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. รายงานการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงใจ ดิระประเสริฐสิน. (2545). การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ทรงวุฒิ ตรังวัฒนา. (2544). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ และแนวทางการปรับปรุงการให้บริการ. *โดมทัศน์*, 22(2),
14-17.
- _____. (2543). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- เทพิน จิรคุณเดชะ. (2545). รายงานการวิจัยการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์สาขาอาหารและ
โภชนาการของอาจารย์ นักวิจัย ในสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล.
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข., 20(1), 69-78.
- ผ่องพรรณ แยมแซไซ. (2544). รายงานการวิจัย เรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่
บอกรับเป็นสมาชิกโดยสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่:
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนิสรา ลินปรี. (2546). การศึกษาการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศฉบับพิมพ์
และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี. *วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2546ก). การวิจัย . ค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2550, จาก
<http://www.kku.ac.th/index.php?area=1&p=static&page=research>.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2546ข). เกี่ยวกับ มข. ค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2550, จาก
http://home.kku.ac.th/info/know_kku.htm.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2549). ข้อบังคับว่าด้วยสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย
จรรยาบรรณของข้าราชการและอาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2549.
[ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น]
- มะลิวรรณ สุวรรณพฤกษ์. (2547). สภาพการใช้และความต้องการใช้วารสาร
อิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- รัชฎา ชลรัตน์. (2547). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ แพทย์ และนักศึกษา
แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารสงขลานครินทร์
ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 10(3), 324-340.

- วราพรรณ อภิศุภะโชค. (2549). การใช้วารสารวิชาการในรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. วารสารบรรณารักษศาสตร์, 26(1), 42-60.
- วัชรีย์พร คุณสนอง. (2546). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิลาวัณย์ โต๊ะเอี่ยม. การให้บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ [สัมภาษณ์]. บรรณารักษ์ระดับ 6 กลุ่มภารกิจส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2 สิงหาคม 2550.
- วิลาวัณย์ โต๊ะเอี่ยม, สิริพร ทิวะสิงห์, ยุวดี มโนยิทธิกาญจน์. (2550). การศึกษาการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น = A study of the use of electronic journals, Khon Kaen university's Graduate Students. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.].
- สมร ดาระพันธ์. (2543). วารสารอิเล็กทรอนิกส์ : รูปแบบใหม่ของวารสาร = Electronic journals : New format of journals. บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข., 18(2), 32.
- สมาน ลอยฟ้า. (2537). วารสารอิเล็กทรอนิกส์. บรรณารักษศาสตร์ มข., 12(3), 40-52.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2549). ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2549. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำเร็จ จันทรสุวรรณ์ และสุวรรณ์ บัวทวน. (2547). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. [ขอนแก่น]: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมนา วัสสระ. (2538). อิเล็กทรอนิกส์เจอร์นัล = Electronic journal. โคมทัศน์, 16(1), 47-38.

- Borrego, A. & Urbano, C. (2007). Analysis of the behavior of users of a package of electronic journals in the field of chemistry [Electronic version]. **Journal of documentation**, 63(2), 243-258.
- Bradly, E. E., McCord, S. K. & Galbraith, B. (2006). Print versus electronic journal use in tree Sci/Tech disciplines : the culture shift in progress [Electronic version]. **College & Research Libraries**, 67(4), 354-363.
- Chan, L. (1999). Electronic journals and academic libraries [Electronic version]. **Library Hi Tech**, 17(1), 10-16.
- Lancaster, F.W. (1995). The evolution of electronic publishing [Electronic version]. **Library Trend**, 43(4), 518-527.
- Llewellyn, R. D., Pellack, Lorraine J. & Shornrock, Diana D. (2002). The use of electronic-only journals in Scientific research. **Science and Technology librarianship**. (Summer). Retrieved March 20, 2007, from <http://www.istl.org/02-summer/refereed.html>
- McKnight, C. (1997). User studies. In John Feather & Paul Sturges (Eds.) **International encyclopedia of international and Library Science**. London: Routledge.
- Morse, D. H. & Clintworth, W. A. Comparing patterns of print and electronic journal use in an Academic Health Science Library. (2000). **Science and Technology librarianship**. (Fall). Retrieved March 20, 2007, from <http://www.library.ucsb.edu/istl/00-fall/refereed.html>
- Rani, H.A. and Zainab, A.N. (2006). Gauging the use of and satisfaction with home grown electronic journals: A Malaysian case study [Electronic- version]. **Malaysian journal of Library & Information Science**, 11(2), 105-120.
- Raza, M.M. (2006). Usage of E-journals by researchers in Aligarh Muslim University: A study [Electronic version]. **The International Information & Library Review**, 38, 170-179.
- Rogers, S. (2001). Electronic journal usage at Ohio State University [Electronic version]. **College & Research Libraries**, 62(1), 25-34.
- Rusch-Feja, D. and Siebeky, U. (1999). Evaluation of Usage and Acceptance of electronic journals [Electronic version]. **D-lib magazine**, 5(10).

Woodward, H. and McKnight. (1995). Electronic journals: Issue of access and bibliographical control [Electronic version]. **Serials Review**, 21(2), 71-78.